

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

Viite: VN/12277/2021

ASIA: SUOMEN HIPPOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Yleistä

Suomen Hippos kiittää mahdollisuudesta lausua eläinten hyvinvointilain luonnoksesta. Eläinten hyvinvoinnin turvaaminen on erittäin tärkeää ja hevosten hyvinvointi on suomalaisen raviurheilun ja hevoskasvatuksen lähtökohta.

Suomen Hippos ottaa tässä lausunnossa ennen kaikkea kantaa hevosten hyvinvoinnin kannalta olennaisiin asioihin. Erityisesti huomioimme laissa esitetyt määritelmät pitopaikkaan liittyen, jotka vaativat tarkentamista. Lisäksi haluamme huomioida, että mikäli pitopaikan vaatimuksiin tulee lain tai asetusten kautta uusia vaatimuksia, jotka aiheuttavat tilaan ja/tai talouteen vaikuttavia muutostarpeita, esitämme näihin määriteltävän viiden vuoden siirtymäaikaan elinkeinotoiminnan kehittämisen sekä harrastustoiminnan mahdollistamiseksi. Hevosala työllistää koko- ja osa-aikaisesti 15 000 henkilöä ympäri Suomen, pitkälti yrittäjävetoisesti.

5 § Määritelmät

9) Pitopaikka

Hevosten osalta pysyvän ja tilapäisen pitopaikan määrittely aiheuttaa tulkintaa. Pysyvä pitopaikka tulee määritellä lakitasolla. Esitämme, että pysyväksi pitopaikaksi määriteltäisiin talli, sen karsina ja pihatto. Ulkoilutarhaan ei tule soveltaa pysyvän pitopaikan määritelmää, koska se on tarkoitettu hevosen lyhtyaikaiseen ulkoiluun ja jaloitteluun.

10) Eläinkilpailu

Eläinkilpailuiden osalta tulee määritellä huolellisesti, mitkä kilpailut tai kilpailumuodot ovat ilmoituksenvaraisia. Laissa ehdotetaan säädettäväksi kilpailuista, joissa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle tai muulle kivulle taikka kärsimykselle. Tällainen määritelmä itsessään ei ole kuvaava eikä riittävä.

Suomen Hippoksen ravikilpailusäännöissä määritellään kilpailueläinlääkärin roolista.

6 § Yleiset periaatteet

Pykälässä kielletään eläinten hyvinvoinnin tarpeeton vaarantaminen. Esitämme, että tämä kieltö ulotetaan koskemaan luvaton tunkeutumista eläintiloihin, mikä tulisi määritellä eläinsuojelurikokseksi.

15 § Eläimille tehtävät toimenpiteet

Toimenpiteistä tulee määritellä tarkemmin asetustasolla.

16 § Toimenpiteiden tekijä ja kivunlievityksen käyttö

Toteamme, että kivunlievityksen käytön määrääminen pakolliseksi kivuliaiden toimenpiteiden osalta on hyvä asia. Asetustasolla tulee kuitenkin määritellä tarkemmin, minkälaista pätevyyttä eri toimenpiteiden tekijöiltä vaaditaan. Erityisesti on syytä määritellä mitkä toimenpiteet kuuluvat eläinlääkäreiden toimialaan ja mitkä muiden ammattilaisten toteutettavaksi.

17 § Välineet, laitteet ja aineet

Ehdotamme asetustasolla käsiteltäväksi ja kirjattavaksi tarkemmat määritelmät hyväksytyistä välineistä ja laitteista. Perinteisesti eläinten hoitoon käytettyjä menetelmiä ja niiden merkitystä tulee arvioida erikseen.

Perustelumuistiossa on kirjattuna ”Hyväksyttävänä ei voida pitää esimerkiksi sellaista hevosen kuolainta, joka aiheuttaa haavaumia hevosen suuhun.” Tutkimuksissa ei ole selkeästi pystytty osoittamaan, että tietty kuolaintyyppi aiheuttaisi ongelmia. Sen sijaan ongelmia aiheuttaa useimmiten kuolaimen epäsopivuus ja väärä käyttö. Koulutuksen ja neuvonnan rooli onkin keskeistä hevosten varusteiden, kuten kuolainten valinnassa ja käytössä. Lakitasolla ei näkemyksemme mukaan pidä ottaa kantaa kuolaintyyppeihin.

18 § Kielletyt välineet ja laitteet

Ehdotamme, että asetustasolla käsitellään tarkemmin eläinten hoitoon ja käsittelyyn liittyviä kiellettyjä välineitä ja laitteita. Esimerkkinä tarkemmin keskusteltavista voidaan pitää mm. stereotyyppioihin liittyviä perusvarusteita, joiden käytön kieltämistä laki-/asetustasolla emme näe tarpeellisena.

21 § Ruokinta ja juotto

Luonnoksessa todetaan, että juomaveden jatkuvaa saatavilla oloa ei kuitenkaan ole tarpeen edellyttää esimerkiksi lyhytaikaisen tarhaamisen aikana. Esitämme edelleen ulkoilutarhaa hevosen väliaikaiseksi pitopaikaksi, jossa hevonen ulkoilee ja jaloittelee lyhyitä aikoja.

25 § Eläinjalostus

Eläinjalostuksessa eläinten terveys ja hyvinvointi ovat merkittäviä asioita. Lain määritelmiin liittyen on syytä asetustasolla tehdä kuitenkin tarkennuksia esimerkiksi alkionsiirron ja muiden jalostustekniikoiden hyväksymisessä ja jalostusohjelmien toteuttamisessa.

Suljetuissa populaatioissa geneettisen monimuotoisuuden väheneminen lisää mahdollisten perinnöllisten sairauksien esiintymistä. Näihin liittyen mahdolliset rajoitukset tulee pohjautua tutkittuun tietoon ja erikseen populaatiokohtaisesti tehtyihin määritelmiin.

Jalostusohjelmissa määritellään myös perinnöllisiin sairauksiin ja vikoihin liittyviä toimenpiteitä. Emme koe, että hevosten osalta hyvinvointilain tasolla on tarvetta määritellä näihin liittyvää ilmoitusvelvollisuutta tai muita vaikutuksia.

30 § Eläintenhoitajien pätevyys ja riittävyys

Pidämme hyvänä sitä, että eläintenpitäjiltä vaaditaan pätevyyttä tehtäviinsä. Ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa eläimiä pitävällä on oltava soveltuva koulutus tai muilla keinoin saavutettu riittävä pätevyys tehtäviensä hoitamiseen. Hevosalan ammattitutkinnot antavat tämän vaatimuksen mukaisen pätevyyden ja ne tulee hyväksyä riittäväksi osaamiseksi.

35 § Pitopaikan olosuhteet

Pykälässä on näkemyksemme mukaan edelleen tarpeen määritellä erikseen eläimen pysyvä ja väliaikainen pitopaikka. Väliaikainen pitopaikka, esimerkiksi lyhytaikaiseen jaloitteluun tai ulkoiluun tarkoitettu ulkotarha, sijaitsee tavallisimmin tallin välittömässä läheisyydessä. Tällöin hevoset voidaan ottaa sisään pysyvään pitopaikkaan, karsinaan, sääolosuhteiden niin vaatiessa.

38 § Eläinten hoitoon ja tarkistamiseen tarvittavat tilat

Pykälään on syytä laittaa täsmennys, että eläimen hoitoon ja eristämiseen voidaan käyttää tarvittaessa samaa tilaa.

41 § Eläimen luovutuksen yhteydessä annettavat tiedot

Hevosten hyvinvointiin liittyen on tärkeää, että hevosta koskevat tiedot siirtyvät eläimen luovutuksen yhteydessä. Ilmoitettavista tiedoista on kuitenkin säädettävä tarkemmin asetustasolla.

44 § Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjän pätevyys

Pidämme hyvänä, että eläinkilpailuiden järjestäjän pätevyyteen kiinnitetään lisää huomiota. Tarkemmista määrittelyistä tulee säätää asetuksissa.

45 § Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäminen

Eläinkilpailun järjestäjän vastuun lisääminen on hyvä asia, mutta sen ei tule poistaa kilpailueläinlääkärin roolia. Kilpailueläinlääkärille tulee edelleen mahdollistaa ravikilpailusääntöjen mukaisesti puuttuminen hevosten hyvinvointiin vaikuttaviin asioihin.

46 § Ilmoituksenvarainen eläinkilpailujen järjestäminen

Ilmoituksenvaraisten kilpailuiden määritelmä on kirjattava nykyistä muotoa tarkemmin. Pykälään on lisättävä teksti: Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, millaiseen näyttely- ja kilpailutoimintaan säännöksen ilmoitusvelvollisuutta sovelletaan. Asetustasolla on kirjattava

selkeästi mitkä ja minkätyyppiset kilpailut tai näyttelyt ovat ilmoitusvelvollisia ja niissä edellytetään kilpailueläinlääkärin paikallaoloa.

123 § Hevosen pitopaikkaa koskevat siirtymäsäädökset

Mikäli pitopaikan vaatimuksiin tulee lain tai asetusten kautta uusia vaatimuksia, jotka aiheuttavat tilaan ja/tai talouteen vaikuttavia muutostarpeita, esitämme näihin määriteltävän samaa viiden vuoden siirtymäaikaa, jota noudatetaan myös pilttuisiin.

Liite 2, kohta 1 c)

Ehdotamme tekstiliitteessä 2 olevasta 1 c) kohdan määritelmästä poistettavaksi ”itse kasvattamaansa” molemmista kohdista. Perusteluna tuon määritelmän kanssa ammattimaisesta toiminnasta jäävät pois muut ammattimaisesti toimivat hevoskauppiaat ja -välittäjä.

Yhteenveto

Suomen Hippoksen osalta toteamme, että pysyvä pitopaikka on syytä määritellä lakitasolla tarkemmin. Samoja säädöksiä ei tule soveltaa väliaikaiseen ulkoiluun käytettäviin ulkoilutarhoihin. Mikäli lain kautta tuodaan lisää vaatimuksia, jotka vaikuttavat toiminnan rakenteisiin ja/tai talouteen, näiden vaatimusten toteuttamiseen on syytä kirjata siirtymäaika.

Haluamme lisäksi tuoda tiedoksenne, että Suomen Hippoksen asiantuntijat ovat käytettävissä lain jatkovalmistelussa sekä lakiin liittyvien asetusten valmistelussa ja toivomme niihin liittyvää valmistelutyötä tehtävän avoimessa yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Espoossa 14.1.2022

Suomen Hippos ry

Sami Kauhanen
toimitusjohtaja

Lausunnon allekirjoittajana myös

Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry

Henna Virkkunen
puheenjohtaja

Mitja Nummenmaa
toiminnanjohtaja